

kierunek studiów: FIZYKA 2 st.
specjalność: FIZYKA

Przedmiot

moduł ECTS

Metody Matematyczne Fizyki

MMK 7

Formy zajęć	wykład	konwersatorium	seminarium	laboratorium	razem	semestr
WYMIAR	30	30	-	30	90	1

Efekty kształcenia	Student:
	- Poznaje zaawansowane metody matematyki wyższej niezbędne do pogłębionego studiowania fizyki i dyscyplin pokrewnych. - Umie zastosować metody matematyki wyższej do zagadnień nauk matematyczno-przyrodniczych. - Zdobywa sprawność rachunkową i umiejętność stosowania narzędzi matematycznych do stawiania oraz rozwiązywania problemów fizycznych. - Poznaje pojęcia i techniki rachunkowe niezbędne do rozwiązywania równań różniczkowych cząstkowych. - Potrafi wykorzystać komputer (środowisko <i>Mathematica</i> lub inne oprogramowanie tego typu) do znalezienia i praktycznego zastosowania potrzebnych narzędzi matematycznych. - Posługuje się zaawansowanym językiem matematycznym do opisu rzeczywistości fizycznej. - Posiada sprawność rachunkową w zakresie rozwiązywania prostych równań różniczkowych cząstkowych.

Forma kształcenia i sposób weryfikacji efektów kształcenia	Wykład	Konwersatorium (ćwiczenia rachunkowe) i laboratorium.
	Forma wykładu: standardowa. Studenci są stymulowani do zadawania pytań i dyskusji. W celu utrwalenia przerobionego materiału otrzymują zestawy zadań domowych i problemów do samodzielnego rozwiązania. Po zakończeniu kształcenia z przedmiotu Analiza Matematyczna odbywa się egzamin pisemny i ustny, który weryfikuje uzyskaną wiedzę.	Studenci rozwiązują zadania rachunkowe na zajęciach konwersatoryjnych oraz uczą się stosowania metod komputerowych, głównie w środowisku <i>Mathematica</i>, na zajęciach laboratoryjnych. Efekty sprawdzane są poprzez sprawdziany pisemne (kolokwia), dwa w ciągu semestru. Oceniana jest także aktywność na zajęciach oraz kreatywność w podejściu do rozwiązywanych problemów. Oprócz oceny końcowej wyrażonej liczbą przewidzianą w regulaminie studiów prowadzący wystawia studentowi ocenę opisową w formie ankiety (Ankieta Oceny Opisowej), która uwzględnia ocenę jego wiedzy, umiejętności i kompetencji oraz zawiera sugestie dotyczące dalszego kształcenia.

HARMONOGRAM ZAJĘĆ

	Wykład	Konwersatorium		
TREŚCI KSZTAŁCENIA	Elementy geometrii różniczkowej: wektory, kowektory, pochodna kowariantna, operatory różniczkowe (laplasjan, rotacja, dywergencja) w dowolnym układzie współrzędnych.	Pola wektorowe (operacje na wskaźnikach, tożsamości), obliczanie tensora metrycznego, operator Laplace'a we współrzędnych krzywoliniowych.	1-2 tydzień	
	Podstawy analizy zespolonej. Funkcje holomorficzne, punkty osobliwe, twierdzenie o residuach. Płaty Riemanna. Odwzorowania konforemne. Funkcja gamma Eulera. Funkcje eliptyczne.	Podstawowe funkcje holomorficzne (np. funkcje wykładnicze i trygonometryczne). Znajdowanie punktów osobliwych, obliczanie residuów. Funkcje wieloznaczne (logarytm, pierwiastek).		3-4 tydzień
	Równania różniczkowe zwyczajne drugiego rzędu o zmiennych współczynnikach. Rozwiązywanie metodą Frobeniusa (szeregi). Równanie Bessela. Równania Fuchsa. Szereg hipergeometryczny.	Zastosowanie twierdzenia o residuach do obliczania całek oznaczonych i szeregów.		5-6 tydzień
	Wielomiany ortogonalne: ogólna teoria. Klasyczne wielomiany ortogonalne, funkcje tworzące. Harmoniki sferyczne.	Wyznaczanie rozwiązań równań różniczkowych zwyczajnych w postaci szeregów potęgowych. Wybrane zagadnienia dotyczące klasycznych wielomianów ortogonalnych i funkcji specjalnych. Zastosowania wykorzystujące środowisko <i>Mathematica</i> .		7-8 tydzień
	Przestrzeń Hilberta. Operatory całkowite. Widmo operatora. Dystrybucje. Splot. Szeregi Fouriera. Transformacja Fouriera.	Delta Diraca. Różniczkowanie dystrybucji. Rozwijanie prostych funkcji okresowych w szereg Fouriera. Obliczanie transformat Fouriera z wykorzystaniem twierdzenia o residuach.		9-10 tydzień
	Metoda charakterystyk dla równań różniczkowych cząstkowych rzędu pierwszego. Równanie falowe.	Rozwiązywanie wybranych równań różniczkowych cząstkowych.		11-12 tydzień
	Zagadnienie brzegowe i początkowe dla różnych typów równań różniczkowych cząstkowych drugiego rzędu. Omówienie metod rozwiązywania tych równań, takich jak metoda rozdzielania zmiennych, transformacja Fouriera, czy funkcje Greena.	Rozwiązywanie wybranych równań różniczkowych cząstkowych. Wykorzystanie środowiska <i>Mathematica</i> . Interpretacja fizyczna.		13-15 tydzień

LITERATURA

ZALECANA LITERATURA	A.Zagórski: Metody matematyczne fizyki , Oficyna Wyd. PW, Warszawa 2007. F.Byron, R.Fuller: Matematyka w fizyce klasycznej i kwantowej , PWN, Warszawa 1975. W.Żakowski, W.Leksiński: Matematyka , część IV, WNT, Warszawa 1984.

LITERATURA DODATKOWA	W.Krysicki, L.Włodarski: Analiza matematyczna w zadaniach , tom II, PWN, Warszawa 1998. B.Szabat: Wstęp do analizy zespolonej , PWN, Warszawa 1974. W.Smirnow: Matematyka wyższa , tom II, PWN, Warszawa 1966. L.Evans: Równania różniczkowe cząstkowe , PWN, Warszawa 2002.

AUTOR KARTY PRZEDMIOTU	dr hab. Jan L. Cieśliński, prof. UwB	PODPIS	